

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

T/6828. számú

törvényjavaslat

Tom Lantos munkásságának továbbviteléről

Előadó:

**dr. Göncz Kinga
külügyminiszter**

Budapest, 2008. november

2008. évi ... törvény

Tom Lantos munkásságának továbbviteléről

Magyarország nagy fiát és fontos támogatóját veszítette el Tom Lantos 2008. február 11-i halálával. Tom Lantos magyar emberként látta meg a napvilágot. Magyarország német megszállása alatt küzdött a nácizmus, majd később a kommunista diktatúra ellen, túlélte az üldöztetést, és az Amerikai Egyesült Államokban telepedett le, ahol később az Amerikai Egyesült Államok Képviselőházában töltött be meghatározó tisztségeket.

Embersége és magyarsága miatt is példaképként szolgál Tom Lantos számunkra: magyar származását új hazájában is büszkén vállalta, és mindig kész volt támogatni Magyarországot, valamint a magyarság ügyét. Tom Lantos azonban mindezek felül elsősorban az általános emberi értékek védelméért folytatott elkötelezett harcot, és szerte a világban felemelte szavát az emberi élet és méltóság sérelme ellen.

Zavaros korunkban élete és szavai is utat mutatnak a demokratikus Magyarország fejlődéséhez. Abban hitt, hogy mindenkivel beszélni kell. Ezen örökség továbbvitelében és megőrzésében a magyar Országgyűlésnek is közre kell működnie.

Elévülhetetlen érdeme, hogy az amerikai és a nemzetközi politikai életben elért megbecsült és befolyásos pozíciójának köszönhetően Tom Lantos hathatósan hozzájárult a demokratikus értékek terjesztéséhez mind Magyarországon, mind más országokban.

Ily módon tisztelve Tom Lantos élete és munkássága előtt, az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

1. §

(1) Az emberi jogok egyetemes érvényesítéséért folytatott munkát és az ezt megalapozó szellemiséget ápoló és továbbfejlesztő, Tom Lantos emlékét nevében is őrző, az emberi jogok védelmét és a demokrácia terjesztését szolgáló, valamint az ezekhez kapcsolódó tudományos és tudományszervező feladatokat ellátó alapítvány működésének céljára a központi költségvetés támogatást nyújt.

(2) A támogatás nyújtásáról a támogatást nyújtó szerv a támogatottal szerződést köt, amelyben a támogatás felhasználásáról való szakmai és pénzügyi elszámolás részletes tartalmi és formai követelményeit meg kell határozni.

(3) A támogatással évente június 30-áig, a támogatásnak a tárgyévet megelőző évben felhasznált részére kiterjedően kell elszámolni. Az elszámolást a támogatást nyújtó szervnek kell benyújtani, egyidejűleg az alapítvány honlapján nyilvánosságra kell hozni. A nyilvánosságra hozott elszámolásoknak a honlapon való elérhetőségét az elszámolás határidejét követő ötödik év végéig biztosítani kell.

2. §

Ez a törvény a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Indokolás

A Magyar Országgyűlés nem először emlékezik meg törvényben olyan történelmi személyiségekről, akik érdemben járultak hozzá a demokratikus Magyarország fejlődéséhez. Tom Lantos kétségkívül ilyen történelmi személyiség volt. Az Egyesült Államok Kongresszusának egyetlen magyar származású tagjaként Tom Lantos felbecsülhetetlen hozzájárulást tett a demokratikus Magyarország kiépüléséhez, a magyar–amerikai kapcsolatok fejlődéséhez. Tom Lantos, aki egyedüli Holocaust-túlélőként szolgált az Egyesült Államok Kongresszusában, az emberi és szabadságjogok, a mindenki számára garantált humánus életfeltételek szószólója volt. A Képviselőház külügyi bizottságának tagjaként, majd vezetőjeként Lantos kiemelkedő szerepet játszott a transzatlanti kapcsolatok erősítésében és a nemzetközi együttműködési rendszerek kiteljesítésében is.

A Javaslattal nem csupán emléket állít Tom Lantos életének és politikai tevékenységének, hanem megteremti a néhai képviselő politikai öröksége megőrzése és továbbvitele feltételeit. Az életre hívni kívánt Tom Lantos Intézet a Szabadságért és Demokráciáért célja a lantosi szellemiség életben tartása tudományos kutatások finanszírozásával, elemzések közreadásával és a szakmai, valamint a laikus közvélemény színvonalas, de közérthető tájékoztatásával. E lantosi szellemiség alapja a szabadság szeretete, a kölcsönösség és tisztelet elvének érvényesítése más hagyományú és kultúrájú csoportokkal szemben, valamint az elesettek és kiszolgáltatottak ügyéért való kiállás.

A Tom Lantos intézet céljai elérése érdekében egy nyitott kutatási-elemzési, illetve információs központként működik. Tevékenysége során az intézet megkülönböztetett hangsúlyt helyez az interdiszciplináris megközelítésre és a kutatási eredmények tudományos minőségű, de egyben közérthető médiareprezentációjára. Az intézet kutatási és tudományos profiljának meghatározása során meghatározó szerepet játszik Tom Lantos tevékenysége és hagyatéka.

Tom Lantos jól tudta, hogy ezen értékek elismerését a világban nem tekinthetjük magától értetődőnek. A szabadság, demokrácia és méltányosság híveinek nap mint nap meg kell küzdeniük ezen elveik elismeréséért. A Tom Lantos Intézet a Szabadságért és Demokráciáért ezt az ügyet kívánja szolgálni.

A Javaslattal meg kívánja teremteni az intézet létrejöttének és hosszú távú működésének feltételét.